

Moorte Glu

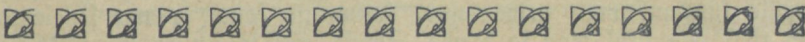
CO. PAULUS
Töc
loss.
P. 12

G. v. Stud.

Kolgata.

No 2

1923

Surmast ellu.

Sa oled ilusam kui inimese lapsed. Laaw. 1. 45:3.

Liigutawam ja armsam meie Õnnistegija eluloos on Tema kannatuslugu. Piha tõsidusega mälestawad Tema armastajad iga aasta seda waikist nädalat, ja püüawad ikka uuesti kummardades waadata sellesse sügawasse saladusse. See on südamlik ja wäga auuline waatepilt meie armsast õpetajast. Mida rohkem meie seda waatame, seda enam Ta meie peale mõjub, ja muudab meie seestpidist inimest tema näo sarnaseks. Meid tõmbab imeline wägi seda sügawat kannatuse teekonda Temaga ühes astuma. Joh. 12:32. See tee on meie lihale rääkimata walus, aga hingele kosutaw ja magus. Kannatusteel oleme kui iseäralise õnnistuse müüriiga kaitstud wäliste mõjude wastu. Seal peame ise waikima, ja Issand kõneleb meie hingega.

Kristuse kannatus on kõige kannatuste hülgawam eesküju. Prohwet wõis seda liigutawat sündmust kaua aega waimus ette näha, mis suurema hulga inimestele weel praegu on mõistmata.

Tema on kui tall, mis wiitakse ära tappa, ja kui lammas, kes suu kinni peab oma niitjate ees. Jef. 53:7. Kristus on lihas kannatanud. Et Ta küll oli Jumala poeg, tundis siiski liha, mis ta maa peal kandis niisama walu kui inimestel. Teotuse sõnad, halwaks panemine, mis temale osaks said, mõjusid kui ühe inimese peale. L. I. 69:8. Kannatusteel on see iseäralik mõju, et patt jääb meist maha. Ap. Peetrus soowib, et meie Kristuse kannatuse meelega, kui sõjariistadega oleksime ehitatud. Seft Kolgata risti all on see paik, kus meie elu tee maailmast ära lahkeb. 1. Peetr. 4:1—4.

Peale lihawalu kannatas Kristus ka hirmust hinge piina. Peale inimeste wiha ja kohut kandis Tema ka Jumala wiha ja kohut. Rooma 8:32; Matt. 27:46 ja L. I. 118:18. Aga tema kannatas seda kõik ilmsüüta, ja selles seisab Tema kannatuse kõige sügawam tähtsus. Ta kannatuse põhjus oli mõõtmata suur armastus, minu, minu ja kõigi inimeste wastu. Ta tõi oma elu ohwriks meie eest, et meie elu selle läbi päästa igawesest needmisest ja kohtust. Ta kandis meie karistust. Ta maksis meie wõlad. Ta näitas meile surmani oma armastajat südant. Ta käed olid risti puu peal maa ja taewa wahel meie kõikide wastu lepituseks wälja sirutatud. Oh mõistku seda kõik maailma rahwas, et Tema südamis ei olnud muud kui armastus. Ei leitud

teist sarnast ohwrit, kes kõige maailma patud oleks wõinud lepitada. Ainult Tema veri oli ilmsüüta. 1. Peetr. 1:19. ja 3:18. Tema see suur ülempreester, kes oli puhas ja ilma patuta lastis ennast altarile siduda kui ohwri tall. L. I. 118:27.

Seal palub Ta surres meile armu ja andeksandmist Oma Isa käest. Luuka 23:34. Ta surm oli nii hale et päike ennast warjule peitis, ja maa warises kõik, kes seda pealt nägid, löid omale wastu rindu ja taganesid sealt paigast. Nii wiisi on meie õnnistuse ülem saatja kannatamises täieliseks saanud. Tema kannatuse tee on see õige pühitsuse tee, mida meie peame käima. Ebrea 2:9—11. Ehk Ta küll oli Jumala poeg, siiski on Ta kannatuses sõna wõtmist üles näidanud. Meie wõime Temast õppida kannatuse teed rahulisti käima, millel Ta meid saadab igawesse ausse ja õnnistusse. Ebr. 5:8,9; 1. Peetr. 4:12,13. Kristus on surnud, et igawene pärandus pidi meile kinnitatama. Teotuste järele Ebrea 9:15—17. Ta

on ka hauas hinganud, et nende hauad, kes temasse uskudes magama lähewad, waiksiks hingamise paigaks pühitsetaks, kus wäsinud teekäija wõib wälja puhata ja uue päewa hommikut oodata.

Suur oli kurbus ja lein tema järelejäijatel, seft terwe nende lootus oli hauda langenud. Pealegi hõiskasid nüüd Tema waenlased rõõmu pärast, ja püüdsid kõik Ta järelejäijaid wihaga ära häwitada. Need waesed pidid nüüd kurwalt leinates weel waenlaste eest peitu pugema kallil paasa pühade ajal. Aga seda kõik nägi Jumal, kes taewas. Issand pani nende wiha naeruks, L. I. 2:7 ja saatis Tema kurwastatud omadele wägewat tröösti. Ta saatis oma wäe inglid, kelle ees haura hoidjad sõjamehed surmahwatanult maha lan-

gesid. Surma wärawad ega põrgu haura plaanid ei wõinud Kristust kinni pidada. Ta on üles tõusnud. Ta elab igawesti. Ta wiib oma rahwa surmast läbi igawesse ellu. Häbise saawad kõik Tema waenlased, aga Tema sõbrad on rõõmsad ja julged kui wõidumehed. Usklik noor sõber, kes oma Jeesust südamest armastad, hõiska rõõmuga Temale halleluua, seft Jeesuse wõit on meie wõit. Lugege armsad noored hoolega ja palwega piiblist Tema kannatuse sõna, astuge sellele teele kartmata Tema järele. Seft see on tee, mis meid wiib: Surmast — ellu.

Üürikesest teotusest — igawesse ausse. Jef. 30:20—22.

Joh. Peipmann.

Rahu.

Sa tahad! Kuid leida ei ole.
Ja mida? Sa isegi ei tea —
Su südames õudne — nii kole —
Sa tunned, nii olema ei pea.

Sealt kaugelt — nii otsata kaugelt
Kostab hüüe — kui igawiku seest.
Siiski tunned, hüüe kostab nii selgelt
Sinu oma südame seest.

Kajab: Rahu — rahu on waja!
Rahu järel hingel on nalg —
Rahu! Rahu kust leida on seda?
Sul rahust ei paista üks jälg.

Mis igatseb, tahab Su süda,
Terwest ilmast ei leida Sa wõi!
Rahu — maailm ei tunnegi seda,
Tal pole, kes rahu tal tõi.

Rahu woolab jõena Su hinge,
Kui Sa usus astud Kolgatall' — —
Näed Jeesust — seal teotud — täis sülge
Rahu ainult seal! — Risti all — — —

— A. T. —

Noorte Elu

Cesti Usklikkude Noorte C. E. Viidu häälekandja

Nr. 2

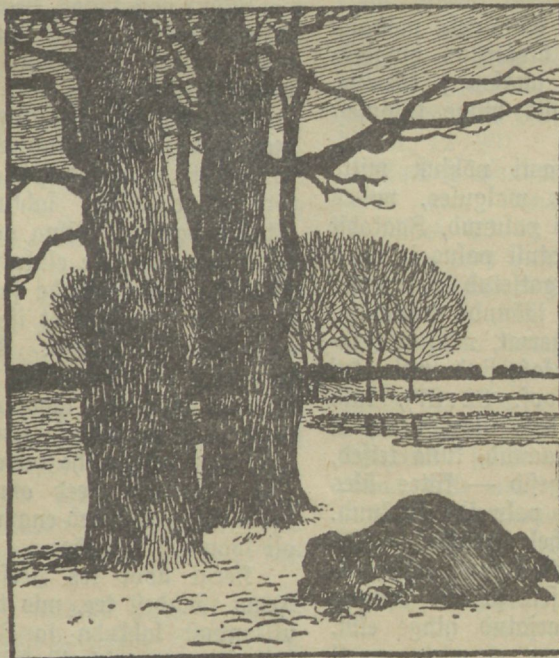
Kolmas aastakäit

1923

Jumalaotija.

Jumal annab end otsida ja leida. Tema sõna tõutab: „Kui teie mind nõuate kõigest omast siidamest, siis annan ma ennast teile leida.“ (Jer. 29:13). On aga inimesi olemas, kes sellest kiitlevad, et nad Jumalaotijad on, nad kannavad ju walgeid juukseid, kuid ei ole Teda veel leidnud! Neile näib liig alatu wastu võtta Jumalat nõnda, kuidas ta ennast sõnas ja Poja läbi on ilmutanud. Omas uhkuses tahavad nad ise oma mõistusega Jumalat leida. Ennemini eksiwad nad ühelt waleteelt teisele, kui et nad oma wõimetust ära tundes end Püha Kirja tõe alla alandaksid. Nad jääwad õnnetumateks Jumalaotijateks, nad ei taha saada õnnelikkudeks Jumalaleidjateks Jeesuse Kristuse läbi. — — —

Linnast kaugel leiame tammepead alt lume peale langenud meest. Mis on ta pead nõnda alla rõhunud? Mis on ta selja kõwerasse painutanud? Mida räägivad tuule käes raksumad tammed ta pead kohal? Mida hüüab pragisev jää lähedal tiigil? Mida jutustab talle tuule kohin? Mida kannab ta hinge õhtutaewa kullane fära?

Ka tema oli üks neist, kes oma wäega Jumalat tahtsid otsida. Liig madal näis talle usk, mida ta ema ja õde omaks tunnistasid, usk Õnnistegijasse ja piiblitõdesse — temale, mõtlewalle inimesele, kuulsale arstile. Ta liikkas enesest eemale rahu, mida ema ja õde olid kätte saanud. Siiski imestas ta waik-

felt eneses nende usujulgust ja rõõmu. Ta ise oli õnnetu, oma mõtetest ja tahtmistest waewatud inimene. Ja kangekaelselt kirjutas ta raamatu raamatu järele, kus selgeks piüdis teha, kui suur rumalus see olla, piiblitõde uskuda.

Seal tuli ema surm. Surres küüsis ta: „Sa tahtsid Jumalat otsida, mu poeg? Kirjutatud on: Kes otsib, see leiab, ja otsige kirjast, sest see on, mis minuist tunnistab! — Oled sa juba leidnud?“ Ta ei saanud wastust. Waluhüüe „minu palwed!“ kajas veel wiimaks ta suust. Warsti suri arsti armsam tütar. Ta külmaksjäänud käsi hoidis veel piibliraamatut kinni. Seda nähes ütles

arst wihas oma õele, et see enam ei tohtiwat ta majasse tulla. Mõne aja pärast lasi kõige wanem poeg, lüübis üliõpilane, enese maha, jättes järele

kirja, kus seisis Niehsche sõnad: Sure õigel ajal! — Seft ajast peale jäi arst haigeks. Ta tööpõud wähenes. Tööpõud jäi ikka wäiksemaks. Ta abikaasa astus awalikult usklikkude seltsi.

Seft ajast nähti arsti iga pärast lõunat wälja minewat. Kuni tammeden tiigi ääres läks ta tee. Seal ta seis, toetades wana tüwi najale ja waatas ükssilmil me poole. Ja aralt astus ta nii mõnelgi õhtul tüwi juurest eemale, wankudes tiigi poole. Weel kaks sammu — weel üks — surm! rahu! — Ei. Iga-kord tuli ta jälle tagasi ja wedas end waewaga koju.

Siis tuli see säraselge, tuuline talwõdhtu. Arst ei läinud tiigi juure. Ta heitis tormis raskuwate tammede alla — ta palus. Rahetus ja walu hinges rõhusid teda maani. Ta kummardas elawat Jumalat, kes end wiimaks ristilöödud õnnistegija läbi oli saanud temale ilmutada. Piisratest kaunis-tatult tõusis ta üles ja läks linna, wastu uuele elule, kandes hinges kewadet.

Õiglase meelega otsija oli Jumala leidnud.

F. Binde järele D. B.

Wõitlus Jumalaga.

S. B. D.

„Ja Jaakob jäi ükspäinis järele, siis heitles üks mees kängesti temaga, senni, kui hakkas loitma.“

(1. Moos. 32 : 35).

Palju sisaldab piibel töotusi, millede Jumal on lubanud palweid kuulda. Küllalt õpetab, kuidas paluda, mille pärast paluda, kelle poole oma palwega pöörda, kuid siiski leidub inimesi, kellede usulaew hukkus sellepärast, et nende palweid ei kuulnud. (1. Tim. 1:19). Salaja tungis kahtlus hingesse, nägematult häwitas ta peidetud juured, kuni surm mõõda warjatud teid sisse tngis ja kõik wiimased waimuelu jädemed kustutas. Paljudele küsijatele jäi närbumise põhjus teadmatuks, kuid hinges olid peitunud palwed, millede kuulmist oli kaua oodatud, toetades ka Jumala sõnale, kuid igatsetud ja sodatud wastus ei tulnud. Palwe mittekuulmise põhjus jäi paluja eest saladusse, kuna saatan talle kõrwu sosisatas, et Jumal palweid ei kuule ja piibli töotusi ei täida.

Tihti märkame, et siin ja seal waimuelu madalal järjel on. Püüab sisse tungida ükskõiklus hingeelu wastu, awalduwad kergemeelsus, auahnus, edewus, halpus ja nii mõndagi muud, mis hinge tühjusest tunnistawad.

Kõigeks selleks annab sagedasti põhjust mitte õige arusaamine palwest selles walguses, milles piibel seda pakub. Ka on paljud palunud, Jaakobit eeskujuks wõttes, kes järeleandmatult palus ja enne ei jätanud, kui oli omandanud igatsetud õnnistuse, kuid ka sarnaseid palweid on jäänud kuulmata. Olen näinud inimesi põlwili langewat, waljult Jaakobi sõnadega hüüdes: „Ei ma lasse sind mitte, kui ja mind ei õnnista.“ (1. Moos. 32:27), kuid warsti tõusid nad ometi põlwedelt üles, ilma, et oleks oodatud õnnistusi kätte saanud, kuna teised, kes sama sõnadega põlwili langesid — liites üles tõusid, seft Jumal oli nende palweid kuulnud. Milles seisawad siin neil kahel palujal lahku-minekud? Tihti on raske, ja jääb koguni wõimatu-maks wastust leida sellele küsimusele ja nii kaugele pilku heita mõlemi palujate warjatud hinge ellu, kuid uskudes Jumala sõna, teame, et wiga ometi palujas on, kuid mitte Jumalal.

Ehk on meil endalgi elus ette tulnud, et meie palwed kuulmata jäid, mis meid muidugi rasketesse

wõitlustesse wiis. Wõi ehk ootawad meid tulewikus samased pimedad ajad, mil lootuse taewalt tähed kustuwad ja ainukestki kiirt ei paista. Tahakime wabaneda sarnasest minewikust, kui ka olewikust ja hoida soowimata tulewikust. Selleks on ainufene wõimalus Jumala sõna juhtnõõre mõõda minnes, kus leidub, miiks kuulis Jumal Jaakobi palwet? Miiks wõitis ta werejänulise wenna südame? Selleks peatame pikemalt Jaakobi palwe juures, ja waatame tema talitusi, mis kuidagi wõisid palwe kohta mõju awalddada. Waatame seda kolmes peaosas: I. Ettetwalmistus palwele. II. Palwe otstarwe ja III. Palwe wiis.

I. Ettetwalmistus palwele.

1) Jaakob oli teele asunud Jumala sõna järele, nagu 1. Moos. 31 : 3, 13, 17 tõendawad ja see julgustas teda palwele minnes. Tihti kaotame oma palwe mõju, teed minnes, miida Jumal meid ei ole käskinud.

Mõni aeg tagasi kirjutas keegi oma elulugu, kes kord oli olnud elaw Jumala tunnistaja, kuid wiimaks täiesti Jumalast ära langes. Aralangemise põhjusest kirjutab ta ise: „Olin jõuka perekonnast ja mul oli hea sissetulek. Jeesust leides mõistsin peagi, et Jumal mind oli kutsunud oma riigi tööle ja warsti manitses Piiba Waim mind oma tulutoowast elukutsest lahkuda ja end täiesti Tema altarile panna. Mina aga ütlefin — kirjutas ta — ma wõin praeguse elukutse juures mitu Jumalariigi töötegijad ülal pidada ja seega Jumalariigile suuremat kasu tuua, kui et ise Jumala sõna kuulutusele elukutseliselt anduksin. Kuid sellest päewast, mil ma seda olin otsustanud — kirjutab ta edasi — hakkas minu waimu elus tagasimineks, kuni ma kõige sügawamatesse pattudesse langesin.“

Kuigi selle mehe kawatsused mõniti wäga ilusad olid, ei olnud need ometi Jumala omad ja palwe kuulmist ei wõinud enam juttu olla ja aralangemine oli loomulik tagajärg.

Reegi noor kes Jeesust oli leidnud, leidis ka Tema sõnadest tee, mis teda manitses oma senisest uskkonnast lahkuda ja Jumala rahwaga ühendada, kuid Jumala tahtmist küllalt teades, otsustas ta, et ma wõin ka ilma selleta weel rohkemgi pühitsuselu nõuda ja sügawamale Jumalasse juurduda, kuid mõne aja pärast oli ta kõige jälgimatesse pattudesse

langenud ja sügawamat pühituselu ei tulnud enam mõttesegi. Ta oli teed walinud oma tahtmise järele, ära põlates seda, mida Jumal talle juhtis ja palwed sügawama pühituselu omandamiseks jäid kuulmata.

Nii leiame tihti inimesi, kes teele astudes Jumalalt nõu ei küsinud ega Tema nõust ei hoolinud, kuid kui neid teel rasused tabasid, siis ootasid nad palwe kuulmist, kuid asjata. Nii astub usklik abiellu uskumatuga, hoolimata sellest, et Jumala sõna selgelt ütleb: „Arge wedage mitte wõõras ikkes uskmata rahwaga.“ (2. Kor. 6:14). Pärast aga palub asjata, et Jumal tema uskmata abikaasat päästaks. Sellepärast katsume, et meie ainult neid teid walitsime, mis Jumala tahtmise järele on, sest ka see on eeltingimine palwekuulmisele.

Kui Jaakob raskustega kohtas, siis trööstis teda teadmine, et ta käis teed Jehoowa sõna järele. See kindlasti teda, kui wend suure sõjawäega lähenes. On inimesi, kes ei hooli sellest, kui nad mõnes, nende oma teada wäikeses asjas teistiti talitawad, kui Jumala sõna õpetab ja kui keegi julgub neile seda wennalikult meele tuletada, siis nimetatakse seda tihti sääfekurnamiseks, ehk mõne muu sarnase nimega ja neile ei ole sugugi tähtis, kas nad oma eluforda Jumala sõnaga wõiwad põhjendada, kuid ootawad fiiski, et nende palwed kuulda, kuigi neil oma palwete jaoks töotusi ei ole, sest et nad nende maksuse enese kohta oma eluga on kaotanud, sest talle järje ees leiame neid, kes Talle järele käiwad, kuhu Tema iganes läheb, kuid piiblis ei leidu aimukeftki töotust neile, kes Jumala sõnast ja Tema tahtmisest — olgu suurtes, ehk wäikeses asjades — hoolimatult mööda lähewad. Armsad! Elame Jumala sõna järele, nii wäikeses, kui suurtes asjades ja palume palweid, milleks Jumal meile töotusi annud, sest siis kuulda meie palwed.

2) Jaakob hoidis puhaft südametunnistust ja ei wõtnud lahkudes wõõra oma. (1. Moos. 31:37). Kui Jaakob oma perega Laabanist lahkus, oli Rael oma isa Terawi kujud ära warastanud, (1. Moos. 31:19), millest aga Jaakob midagi ei teadnud, ja kui Laaban seda temale ütles, oli Jaakob walmis seda surmale ära andma, kelle juurest kujud leitakse. Nii kindlasti teadmises oli Jaakob, et ta midagi wõõra omadust ei ole kaasa wiinud, kuigi seda tema kõige armsam oli teinud, kelle elu ta teadmatult kaalule pani (32 s.). Ja kui Laaban oma ebaõnnestanud läbiotsimise oli lõpetanud, wõib Jaakob julgelt oma ilmsüütust tunnistada, ja Laabanil ei ole ainustki sünnimust, millega ta Jaakobi tõendused oleks wõinud ümber lükata. See näitab, et Jaakob nii wäikeses, kui suurtes asjades oli oma leiawanema juures puhaft südametunnistust hoidnud.

Tihti lubawad usklikud endale mõnda wäikeft tegu, mis nende palwekuulmist takistab. Sellepärast: „Wõtke meile kinni rebased, wäikesed rebased.“ (Ulemlaul 2:15). Arge oodake, kuni wäikesteft põuepattudeft suured on kaswanud, sest juba wäiksest takistawad need Teie õnnistusi. Hoia

sellepärast puhaft südametunnistust ka wäikeses asjades, sest wastasel korral ei kuulda ka meie suuri ja tähtsaid palweid.

3) Jaakob tegi lahkudes maha-jääjatega rahu seaduse. (1. Moos. 31:44, 45, 52, 53). Jaakob ei olnud lahkudes selle kohta ükskõiklane, mis sugused arwamised, wõi tunded teistes tema kohta walitsefid, waid ta oli walmis rahu ettepanekut wastu wõtma ja kestwat rahu soetama. Selle peale mõeldes kerkiwad tahtmatult filme ette usklikud, kes saatuslistel filmapildudel ükssteisest lahkudes, karme sõnu jagasid ja pealt-waatajategi rindu haawu jätsid. Teised aga elawad Jumala rahwa hulgas, warjatud wiha südames kandes, mis tihti paisud murrab ja esimesel parajal wõimalusel mürgistes lausetes awaldub. Need inimesed ei maitse ise sügawamat, magusamat ühendust Jumalaga ja on tihtigi teistele takistuseks. Armsad wennad ja õed, pidage meeles, et suuremad palwetagajärjed on saawutatud seal, kus kõigil oli üks süda ja üks meel. (Ap. 1:14; 2:1; 4:24, 32). Kui sa oma palweohwri Jumala altarile tood, ja sul meele tuleb, et sinu wennal midagi on sinu wastu, siis mine ja lepi enne temaga ära, ja siis tule ja kanna oma palweohwer Jumalale, sest ainult need palwed leiawad kuulmist, mis puhaft südamest tulewad. Seepärast pidage rahu isekeskis, niipalju, kui Teie poolt sünnib.

4) Jaakob oli alandlik. (1. Moos. 32:11). Ta tundis, et ta ei olnud midagi kõikide heategude ja kõige ustawuse wastu, mis Jumal temale oli üles näidanud. Jeesus näitas selgesti, wariserist ja tõlnerist rääkides, et tõlneri palwe enam kuulmist leidis, kui wariseri oma, sest tõlner oli alandlik, kuna wariser oma puudusi ei näinud, waid ainult oma heategudeft Jumala ees kiitles. Wähme sellepärast palwele, tundes oma puudusi, tundes, et meie ühtegi wäärt ei ole, waid suure armule toetades, siis maksab ka meile töotus: „Maharõhutud pilliroogu ei murra Tema mitte katki.“ (Matt. 12:20).

Jaakob alandas ennast ka wenna ees, nimetades teda oma isandaks ja ennast tema sulaseks. (1. Moos. 32:5). Ja kui ta filmapiiril teda nägi, astus ta oma perekonna ette, jättis neid kõiki selja taha ja kummardas seitse korda maani, ja nii kui ta enne sulaseid saatis Gesawit oma isandaks ja ennast tema sulaseks nimetas, niisama tegi ta ka siis, kui ta isiklikult Gesawit kohtas. (1. Moos. 33:3, 5). Ta ei oodanud, et wend tema ette kummardaks, kuigi ta teadis, mis Jumal temale oli töotanud, ja et ta ka isa õnnistuse järele see pidi olema, kelle ette tema omad sugulased, kui ka teised pidid kummardama. (1. Moos. 27:29). Ka leiame Hiiohi 35:12 öeldud olewat: „Seal hiioiwad nemad, aga tema ei wasta mitte kurjade kõrkuse pärast.“ Ühtus ja kõrkus, mis palwekuulmist takistab, oli Jaakobist kadunud ja alandus oli asenenud.

II. Palwe otstarwe.

Palwekuulmiseks on ka tähtis, mis meid palwele sünnib, ja Jumala sõna näitab, et on palweid, is

ei kuulda sellepärast, et neid selleks paluti, et oma himudes kullutada. (Jaak. 4 : 3). Misugune otstarwe oli aga Jaakobi palwel, mis kuuldi?

1) Ära pääseda wenna käest. (1. Moos. 32:12). Hädaoht ümbritses Jaakobit, tema naini, lapsi, loomi ja warandust. Ahwardaw hädaoht andis põhjust palumiseks. Kui meid tormipilwed ahwardawad ja tihti hiem hinge täidab, kui lootuse tähed taewawõlwiit kustuwad ja õudsus meid waldbab, siis ununewad himud, auahnus, omakasupüüüd ja kadetus, ja läbi pimeduse kõlab trööstiwalt töötus: „Süüia mind appi ahastuse päewal, siis tahan ma sind sest wälja kiskuda“. (Laul 50:15). Sellepärast katse end hoolega läbi, kas on sinu palwed täiesti wabad kõigist omakasupüüüetest, ahnusest, kadetusest ja muust sarnasest, sest kui need on tõusejõud, mis sind palwele ajawad, siis ootad sa asjata palwekuulmist.

2) Jaakobi eesmärk oli minewiku wigu parandada. 1. Moos. 27:19 leiame, et Jaakob suure wea omas elus sisse tegi ja oma wana isa pettes, püüdis õnnistusi kätte saada, mis temale olid töötatud, sest Jumal oli õelnud, et suurem peab vähemat teenima ja Jaakob oleks pidanud rahulikult Jumala aega ootama jääma, mis mitte tulemata ei oleks jäänud, ja mis ka enam kaua ei oleks wiibinud, kuid Jaakob kartis, et ta ometi ehk töötatud õnnistusest ilma jääb; temas puudus usaldus Jumala wastu; hakkas Jumalat aitama oma mõtte järele ja tungis Jumala ette, walega endale teed rajades, mis tal ka oma wana pimedada isa juures küll lorda läks, kuid talle endale pärast wäga walufana kätte tuli. Pettusega walmistas ta muret oma wanale pimedale isale, emale, wennaile ja iseenele. Nii kui ta oma isa pettis, nii pettis Paaban teda mitu korda, küll armastatud naine waltamisega, küll mitmel korral ta palka muutes, ja kui ta wiimaks ise wana oli, petsid tema omad pojad teda, tuues talle werist kuube, küsides: kas on see sinu poja Joosepi kirju kuub. (1. Moos. 29:20—23; 31:41; 37:31, 32). Wale sundis teda hirmuga isamajast lahkuma, isa ja armastajat ema maha jättes, keda ta üal enam ei saanud näha. Mõndagi oli ta nüüd juba pidanud läbi elama, kuna oja weel tulewitus ootas, kuid siiski oli ta õppinud oma süüid tundma ja tõttas parandama. Ja kui süütundmus meid palwele ajab, siis maksab meile töötus: „Et

tulge siis, ja seletagem omad asjad isefeskis, ütleb Jehoowa: Kui Teie patud on kui helepunased riided, siiski peawad need walgeks saama kui lumi; kui need punased on kui werifarwa riie, peawad need ometi walge willa sarnaseks saanud.“ (Jes. 1:18).

3) Jaakobi eesmärk oli kustutada wihawaenu, mis tema noore põlwe patt oli sünnitanud. (1. Moos. 27:41). Ta talitas nii, nagu Jeesus seda õpetab Matteuse 5:25, õeldes: „Ole pea heameeleline oma wihamehe wastu, nii kaua, kui sina temaga tee peal oled, et wihamees sind ei anna ära kohtumõistja kätte, ja kohtumõistja sind ei anna sulase kätte ja sind ei wisata wangitorni.“

4) Jaakobi eesmärk oli ühendada katkenud wendluse sidemeid. Ta ei olnud rahul kauguses, teades, et õnemed tunded tema süü läbi olid lõhutud. Ta ei mõelnudki Laabanist lahkudes, endale niisugust kohta walida, kus ta nii Laabanist, kui ka omast wihasest wennaast wõimalikult kaugemal oleks, mis wast ehk ka wäga

Jaakob wõitleb.

raske ei oleks olnud, selleaegseid sealteid olusid arwesse wõttes, waid kindlal sammul, kuigi kartliku ja warisewa südamega läheneb ta kohale, kus ta teadis seda elawat, kes juba ligemal paarkümmend aastat mõrtsuka kawatsusi tema wastu oli sepsenud. Mis sundis teda selleks? Tas peitus püüie sõlmida murdunud armastust, ja selleks otstarbeks ülesfaadetud palwed leidsid kuulmist.

5) Jaakob püüdis omandada Jumala õnnistusi kardetawale teele kaasa. (1. Moos. 32:27). Ta ei küsinud, kuidas see igat-

setud õnnistus awaldu, mida enefega kaasa toob, mida temale pakub. Ta ei kirjutanud ette, mil teel Jumal teda peaks õnnistama, waid oli walmis seda just nii wastu wõtma, kuidas Jumal seda talle tahtis anda. Tihti jääwad meil Jumala õnnistused saamata sellepärast, et meie neid niisugustena ei taha wastu wõtta, kui Jumal neid tahab saata, waid ootame et Jumala õnnistused meie tahtmise järele awalduksid, ja meie ülesseatud raamesse koonduksid. Opime sellepärast Jumala õnnistusi wastu wõtma ilma meie poolt tingimiste üles seadmata.

III. Palwe wiis.

1) Jaakob ottis andeksandmist wennalt. (1. Moos. 32:6). Kuigi ta patt ise teda oli nuhelnud ja ta pettus mitme wõrra teiste poolt oli talle kätte tafutud; kuigi aegade lained wast ehk mõnda tumedad minewiku mälestust olid aegade merde uhtunud ja unustuse sügawusse matnud, siiski ottis Jaakob andeksandmist ja armu wennalt. Sõbrad, ärge oodake, et aeg Teie wennale ehk öle löödud haawad parandaks ja unustus teie süüid kustutaks, waid kui ölete efsinud, siis tunnistage seda awalikult neile, kelle wastu oleme efsinud, sest teisel teel paranenud haawad jätawad armid, mis meile palweelus takistuseks jääwad.

2) Jaakobi teod olid kokkukõlas ta palwetega. Kui Jaakob palus, et Jumal teda wenna käest ära päästaks, (1. Moos. 32:12), siis tegi ta ka omalt poolt kõik, mis ta wõis, et ta tõesti wõiks pääseda: Ta jagas rahwa ja loomad kaheks hulgaks (32:8), ja saatis andisid wennale (31:19, 21; 33:8). Ta ei teinud kui laisk, kes Jumalat palub, et ta põld wilja kannaks, kuid ise künni ja külwi aja magades mööda saadab, waid ta tegi, mis ta wõis ja siis tegi ka Jumal, mis Jumala teha jäi. Paljud palwed jääwad sellepärast kuulmata, et need kokkukõlas ei ole paluja eluga. Seal paluwad wanemod, et nende lapsed saaksid päästetud, ehk ümberpöördult, kuid oma igapäewase puhtuseta eluga tõukawad neid ifka sügawamale patu porri. Noor sõber, mis eesmärki patud ja oma ümbruskonnale, kaastöölistele, kodakondsetele ja teistele, kelle pärast ja palud. Kas tõmbab sinu igapäewane elu neid Jumalale ligemale, wõi tõukab kaugemale?

3) Jaakob palus Jumala töotustele toetades. (1. Moos. 32:13). Jaakob ütles: „... Sina oled õelnud.“ Kui meie palwed põhjendawad Jumalikuudele töotustele, siis ainult wõime nende kuulmist loota, sest Jumal täidab omad töotused, kuid mitte sarnaseid meie igatsusi, mis Tema töotustele ei ole rajatud.

4) Jaakob oli walmis oma warandust ohwerdama. (1. Moos. 32:14). Meie palwe peale awalda ka mõju, kuidas meie oma kätte usaldatud warandusega ümber käime. Opetuse sõnades 21:13 loeme: „Kes oma kõrwa sulgeb halwa inimese ksfendamise eest, see sama peab ka ksfendama, ja ei mitte kuulbama.“ Kui warandus meie südant maailma külge kfidab, ja meie külmalt mööda läheme nii Jumalariigi töö, kui lehwade ainelistest tarwitusest, siis sulgeme eneste eest õnnistuste üksed.

5) Jaakob wõitles järeleandmatult. (1. Moos. 32:25—27). Kõik teised olid ära läinud ja Jaakob üksinda maha jäänud, siis wõitles üks mees kangesti temaga. Ei olnud kedagi, kes Jaakobit oleks aidanud ööpimeduses wõideldes, kuid Jaakob ei annud enne järele, kui oli saanud õnnistatud. Ta ei kohkunud, kuigi pimedus ifka paksenaks muutus, ööwarjud kõik oma öudsusse matsid, ksföö lähenes, möödus, juba näikse koidupuna, kuulakse esimeste warasemate lindude kiituse laule, ööwarjud kahwatawad, taganewad ärawõidetuna, kuid wõitlus kestab ifka edasi. Jõuab otustaw filmapilk. Rahing löpeb. Jaakob on wõitnud.

Sõber! Ehk tuleb ka sul pimedal tunnil üksinda wõidelda, kus — wõib olla — kedagi ei ole, kes sind kinnitaks, aitaks, sulle kaasa tunneks, ja oled kõigist maha jäetud. Pimedus tiheneb, wõitlus raskeneb, jõud raugemas, lootus lõppemas, su palwed ei ole weel kuulnud. Sa ehk tegid juba mitu tähtaega, kuid ka need on juba ammu minewikku wajanud, kuid oodatud wastus palwele ei ole weel tulnud. Ära kohku! Ka sulle tuleb kord koiduaeg, kui sinu palwed põhjendawad Jumalikuudel töotustel, kui oled kõik teinud, milleks Jumala sõna ja waim märku andis, siis oota, kuni Jumala aeg tuleb, sest Kristija Johannese päiwist siit saadid käitakse wägise taewariigi peale, ja kes wägise peale käiwad, ksfuwad seda eneste poole.“ (Matt. 11:12). Kuigi Jumal sind wõib olla — läbilatsumise tulle on pannud, siiski ei ole Ta sind unustanud, waid kui usufuld tuleproowi wälja kannatab, siis ainult põljab ta täie wäärtuslikena.

6) Jaakob oli tänulik pärast wõitu ja puhastas ennast ja omakseid. Näiid, mil rased tunnid mööda olid ja saatuslikud palwed kuulnud, käsits Jumal Jaakobit Beeteli minna ja sinna Jumalale altari üles ehitada. Jaakob oli sõnakuulelik ja läks teele, kuid saatis enne ära kõik ebajumalad omaksete seast, millede olemasolu talle waheajal oli ilmsiks tulnud. Tema käsul tuutakse need ta kätte ja Jaakob mattis need maha. (1. Moos. 35:1—5). Sellest näeme, et Jaakob ka pärast suuri wõite pühitsust nõudis ja enese omaksetegi juurest ära saatis, mis Jumala tahtmise järele ei olnud. Rahjuks on sagedasti inimesi, kes häda tuhnil tunnil Jumala poole hüüawad, tihti suuri töotusi tehes, kuid kui selgem päike paistma hakkob, siis unustatakse raskustes tehtud lubadused ja ollakse tänamata Jumala wastu, kuna niisugune tänamatus aga järgmistel sarnastel kordadel müürina meie ja Jumala wahel seifab, millest meie palwed enam läbi ei suuda tungida. Sellepärast, kui on meie palwed kuulnud, siis oleme tänulikud ja nõuame edasi pühitsuses, enestest kõik ära heites ja maha pannes, mis Jumalast ei ole, ja kui seda teeme nii rahulikel aegul, kui ka tormi tundidel, siis ei keela Jumal oma õnnistusi meile mitte.

Kui ei ole meie palwed kuulnud, siis uurime Jumala sõnast, kuidas teised palusid, et nende palwed kuuldi. Kõrwaldame kõik kättepaiswad

tahistused, ja elame nii, et meie elu palwekuulmiste ei tahtsaks, ja kui siis Jumal weel meie palwetele ei wasta, siis ootame rahulikult, kuni Jumala paras aeg tuleb. Ürgem wäfigem palwes, kuigi

ta meid waft mõne palwe kuulmiste laheb kaua oodata, waid teame, et kõik tuleb heaks neile, kes Jehooat armastawad, ja järjekult ka pikad, waheftki wäfitawad wastuseootused palwetele. —

Waikimine.

C. H. Spurgeon.

Ja tema ei wastanud temale ei ühe ainsa sõna peale. Matt. 27:14.

Kunagi ei wäsinud ta rääkimast, kui oli tarwis teiste eest kosta ja kurbi trööstida. Ta laseb aga juhuse mööda minna, kus ta oleks wõinud ennast kaitsta. Kunagi ei ole elus keegi nõnda rääkinud kui tema, ja kunagi ei ole ka keegi nõnda waikinud kui tema. Kas see waikimine ei kõnele küllalt selget keelt, kuidas ta walmis on ennast ohwerdama? Kas ei tunista see, kuidas ta ei taha tapmise täidesaاتم oma püha isiku kallal mitte wiivitada, mille ta kinkinud ohwriks me eest? Kas ei annud ta oma elu ilma peatuseta ära? Ta ei lausunud sõnagi enesekaitseks, waid laskis end kui ohwri lammas siduda ja tappa, ilma vähemagi wastupanekuta ja hädakaebtuseta. Kas ei olnud see waikimine patu wabandamatus wäljendus? Inimkonna patusüü pehendamiseks ja wabandamiseks ei leitud midagi, ja seepärast seisis ta, kes ühestki patust ei teadnud, waikides oma kohtumõistja ees. Kas ei ole ta kannatlik waikimine parem wastus

wasturääkija ilmale? Rahulik kannatamine wastab mõndagi küsimust tabawamalt kui kõige parem kõneosawus. Ristiusu suuremad apoloogeetid ta algupäiwil olid märtrid. Waikides hoope wälja kannatades kulutab alasi ühte wasarat teise järele ära. Kas ei anna siin waikiw Jumala Tall tarkuse eeskuju? Seal kus iga sõna oleks uutele sajutusile asja annud, oli see ülem tarkus patutulle mitte enam uut põletisainet wisata. Ega see tuurigi kaua, millal waleliku ja alatuma mõnitused ise awalikuks saawad, seepärast wõiwad tasased kahtlemata waikida. See on tarkus. Oma waikimisega saatis Jeesus prohwetikuulutuse täide. Pikk kaitsekõne tema poolt oleks Jesaaja ettekuulutuse tühjaks teinud: „Aga ta pole mitte oma suud lahti teinud; kui tall, mis wiiakse ära tappa, ja kui lammas, mis suu kinni peab oma niitjate ees, nõnda ei ole ta mitte oma suud lahti teinud“. Oma rahuliku ülalpidamisega näitas ta end Jumala pojana. Sellena ülistame me teda nüüd. Ole meiega, truu Jeesus, ja las' meid südame tasanduses kuulda Su armastuse häält.

C. E. liidu teine aastakoosolek 27. ja 28. Dets. 1922.

Raklese Woldemar.

(Lõpp.)

Teine päew. Koosolek algab lauluga:

„Ma tahan laulda Jeesu armust

Ja tema suurest armu tööst.“

Selle järele ütleb w. Kotkas algussõna

1. Kun. r. 18:30—39 üle.

Ilma otstarbeta pole Jumal meid siia ilma kutsunud.

Siin olles peame oma Jumalale altari ehitama — nii nagu seda Elias tegi, pannes 12 kiwi aluseks — 12 suguharu, meie peame aga panema 12 Issanda apostlit ja nende õpetusi. Kuid sellest on weel wähe — altarile peame weel ohwri tooma ja see on meie elu — mis meile kallis ja kõige armsam on. Kuid see oleks meie poolt. Kuid otsustaw on Jumala tuli mis ohwri ära sööb.

Tuld peame Issandalt paluma, nagu seda Elias tegi, — ja kui ennemalt õeldi kuuluta, kuuluta, kuuluta, peame nüüdsel ajal hüüdma palu, palu, palu — et Jumala tuli wõiks põleda.

Järgmine ettekanne w. Raklese poolt „Noorsoo ühingute töö“. Aluseks Matt. 25: 14—30; 2 Tessalon. 3: 10.

Töö on Jumalast. Terwe inimene peab tööd tegema — nii peab ka waimline inimene töötama, kui ta ei tööta, muutub ta allikaks millest wett wälja ei woola — tagajärg see et seda wett tarwitada ei wõi.

C. E. ühingul oleks kolm töö ala: 1) Pääste töö. 2) Kaswatus töö. 3) Armastus töö. Pääste töö ülesanne on, Jeesuse armastuses noortele abiks olla ja näidata teed ärapääsemiseks hukatus teelt.

Kaswatus töös wõiksime kolmesugusest kaswatusest rääkida. 1) Püha Waimu kaswatus — mis kõige suurem kaswatus on. 2) Kaswatus wanemate wende ja õdede poolt. 3) Wastastikune kaswatus.

Armastus töö ülesanne — armastust kanda külma maailma ja head teha neile. Siin on lai töowäli — käia haigete, wanakeste ja waeste juures — mille suurem osa töid päikese paiste toimkonnale langeb.

Tööd selles pisar- ja walurikkas maailmas on küllalt ja kui süda Jeesuse armastust täis, siis leiab ta teid kuidas töötada ja elada teiste kasuks.

Laul: Tee tööd öö ligi jõuab.

Järgneb w. Laari ettekanne: „Noorsoo ühingute sisemine elu.“

Puudutab kõige pealt puudusi, selleks et neid näha ja neist wabaneda.

Kokkutulemine ei ole mitte punkti pealne, on koosviibimine kella 7-ks määratud, ilmuwad paljud pärast 7-et. Nii Jumalalaste juures olla ei wõi.

Wähe on ka palweid, palju, palju enam peaks neid olema.

Haridusline wahe tahab ka tulla — kuid sellest peame üle saama, et me kõik ühesuguselt palawalt armastada wõime.

Wastastikkune usaldus ja awalik olek peaks suurenema, siis wõime ka rohkem Jumala õnnistusi maitseda.

Iseloomude kaudu tuleb raskusi, ja et nendega ümberkäia on palju tarkust waja.

Tähtis on see et me patule kuidagi armastust ei kingi ja et patu sädeme mis südamesse langeb kohe alguses ära kustutaksime, mis kerge.

Pärast kõnet palwe. Selle järele pildistakse saadikud ja osa-osawõtjaid päewapildiks, mis juba nr. 1 ilmus.

Kell 4 p. lõunat algab piiblitund.

Kirjakohaks Wilippi 3:7—15. Juhatab w. Sildos — Narwast.

Kirjakoht ja läbirääkimised wiivad mõtted sügawama usu elu peale, näidates jällegi teed, surma teed, mida mööda sellel tuleb minna, kes tahab wõidu elu elada. Läbirääkimised enam vähem elawad ja õnnistud.

Pärast kella kuut lõpetakse piibli tund jäädes wabaks.

Kell 7 algab „Noorte õhtu“ mille kawasse on nähtud, wabad ettekanded ja jumalaga

Tallinn talwel.

Parikas'te üleswõte.

Läbirääkimistel toonitab w. Marley et sügawama usu elule hädaohtlikuks saawad asjaolud, kui meie esite, uuesti sündimise piiri lõdwale laseme, kui meie wähe noori piibli külge seome ja kui kindlat ilmawaadet, piiblistsismust, wähe anname.

Järgneb w. Lielentali kõne: „Puhas süda“ Matt. 5:8.

Südame puhtus, on meile nii sama tarwilik kui wälinegi puhtus.

Puhas südametunnistus on patulangemise läbi rikutud. Maailma juures on ta praegusel ajal surmatud, Jumalalaste juures tihti wäga rikutud.

Kahel wiisil wõime oma puhast südant kaotada, esite kui meie patuga harjuneme seega nagu suitsetades südant, ehk kui meie oma armastust täiesti patule anname ja seega süda roojastud saab. Toob hulk näitusi ette kuidas süda roojastud.

jätmis sõna.

Õhtut algab w. Haug — Maardust laulu ja palwega, mille järele kwartett laulab. Wend Haug kõneleb Wilippi 4:4 üle. Et meil, noortel, suuremat rõõmu pole kui Jeesus meie südames walitseb ja et Tema tunnistamine meie rõõm on. Järgneb koorilaul, w. Wapperi deklamatsioon ja õ. Aruwaldi solo.

Kõneleb w. Saksen — Rakwerest Joh. ew. 8:12.

Looduses märkame tungi walguse poole. Jeesus on walgus, tema poole peab meie waade pöördud olema. Ärakadunud poeg peab walguse kotta, isa juure tagasi tulema, ja sealt uut teed algama, igawese walguse kodumaa poole.

Kolmik kõne mida w. w. Sildos, Saksen ja Wapper ette kannawad.

Järgneb õ. M. Wilgatsi (Pärnust) kõne, Mark. 10:21.

Toob ilusad näited elust — selle kohta kui meil see üks asi — waikne olemine Jeesusega puudub, et siis meie elu närbumisele on pühendatud.

Lõpul, kokku wõttes ütleb: et tegemised mis küll kasulikud, ei peaks riisuma, meie osa saamisi Jeesusega!

Koor laulab: „Hing ütle!“ Mille järele w. Kilmi oma luuletuse „Noorus“ deklameerib.

Soolo: Ma kotka tiwul. . .

Kõneleb w. Welk — Ruilast. 2. Moos. 14: 13, 14.

Oma ettekandes paneb wend südame peale et meie igaüks, ühe hinge eest paluda wõiksime, et kui aasta mööda see ka päästetud oleks.

Rohkem tööd — palwes.

Koorilaul: Sind tahan kiita.

Õde Siiberg — Paidest, ütleb tänu Jeesusele ja liidujuhatusele senine töö ja waewa eest ja soowib Joh. ew. 11:28 ja Matt 6:12 põhjal, et paljud wõiksid tulla Issanda hüüde peale ja inimeste püüdjaiks saada.

W. Wühner — Walgast. 1. Timet. 6:12.

Et wõitlejaks saada on esimine tingimine

pöörmine ja selle järele mitte enam aega wiita waid igat silmapilku Issandale tarwitada ja wõidelda.

Lõpuks soowid, lahkumise puhul.

W. Laar — noorsoo tööd ei wõi meie jätta waid enam tulisemalt peame seda elustama.

W. Kotkas — laseme igal pool elus, meid juhtida ja õpetada — piibelt.

W. Sildos — et meie unustajad kuulajad poleks waid selle järele tegijad.

W. Terestal — ärge wäsige töös.

W. Rakles — et me enam hingede päästmise peale mõtleksime. Usus seepärast paluks ja ka wõidaks — hinges.

W. Saksen — aeg ruttab see pärast oleme hoolsad.

* * *

Pärast kahepäewalist kooswiibimist lahkuwad noored, jälle üle maa laiali.

Jällenagemiseni öeldakse üks teisel, jah jällenagemiseni, kas siin ehk ükskord ülewal.

Kõidku meid Tema armastuse sidemed enam ja enam ühte, tunneme et oleme Tema lapsed — noored ja Tema meie Juhataja, armastaja isa.

Misjon sõjawäes.

Üks ala, mis meil seni weel wähe puuditatud ja siidamel on seisnud — on sõdur — misjon, kuna see ometi nii tähtis ewangeliumi töö ala on. Tõsi on, et nii mitmed noored usklikud, kes sõjawäe teenistusse olid sunnitud astuma, ka omalt poolt on püüdnud olla walguseks pimeduses. Organiseeritud töö aga on seni puudunud. Oleme ifka ühelt kui teiselt rõõmustawaid teateid jaanud, et Jumal on wõinud neid teiste päästmiseks tarwitada.

Kui tähtis on see! Jah, kui tähtis on meie noorsugu päästa patu ja hukatuse teelt; palju enam meie noorimehi, kes wõiwad saada suuriks töötegijaiks Issanda wiinamäel, kui nad endid ära annawad Jumalale!

Kuidas aga halwab igasuguseid paremaid püüdeid hulgaline kooselu, kus igasuguseid elemente leidub. Ja kuidas kistakse nooremehed, kes kord kannud siidames puhtamaid tundeid ja auhartust Jumala wastu, — alla patu ellu. Porri heidetud ja jalgega sõtkutakse sagedasti need

hinge kallimad warandused sõduri elus. Oh, kui palju käiwad ärafadunud poja teed, kuna wanemad kodu pisarfilmil nutawad, teades seda

Talwe maastik.

oluforda; kuid palju, wäga palju jääb nendelgi teadmata, kui musta looriga faetud fohutawasti läbielamist pattudes.

On waja leida abinõusid selle parandamiseks. Tõsi on — meie ei suudaks kõiki waos hoida, kuid siiski võime palju teha Issanda abiga — mõnigi hing võib saada päästetud hukatuse teelt. Nii mõnigi võib leida warju Päästja kätes. Selleks: Saatkem sõna ristist neile!

Saatke neile kristlikku kirjandust! — ajakirju, raamatuid, traktaate jne. See on üks, mida võime teha. „Noorte Elu“ toimetus on sellega algust teinud ja saadab Soomusrongide Brigaadi wäeosadele raamatukogude jaoks nimetatud kuukirja. Seda võiks ju ka teised lehed teha.

Selleks kirjata aadresse, kuhu võimalik oleks saata kirjandust.

Korraldada koosolekuid sõdureile: tee õhtuid, piiblitunde jne. kus nende kohaselt räägitaks. Paremini oleks wast, kui neist ainult sõdureil lubataks osawõtta, mitte eraisikuil. Püüdkte nende üksluist halli elu rõõmustada lauludega jne. Näidakem igawiisi armastust nende wastu üles — sest armastuse töö jääb. Wastu tulekut ülemuse poolt leidub igal pool, kui nähaakse, et see mitte distsipliini wastu pole. Wastupidi, et usklikud on siis palju korralikumad ja kohusetruumad. Meie igatus on neid ainult Kristuse juure kutsuda, kes neid õnnelikuks võib teha.

Palwe — kolmas abinõu.

Palugem meie sõjawäe eest, et Jumal ärataks palju üles noorimehi ka sõjawäes — ja see on kõige tähtsam töö, millega võime kaasa aidata. Walmistagem pinda Jumala õnnistusele.

Wanemad kes teie olete saatnud, ehk warsti peate oma pojad sõdureiks andma — teie kohus on eeskätt Jumalat paluda, meie sõjawäe misjoni pärast. Teie ei või olla ükskõiksed, misuguse hingeelu teie pojad omandawad, misuguste pattudega mürgitakse — sellepärast paluge!

Kus wahest kõik paistab võimatu ja lootusetu, seal näeb palwelik süda aastaid ette Jumala õnnistusi, mis tulemas on.

Kallid, liiaks kallid on meie nooredmehed Jumalale, et ükskõikfelt, tegewufeta olla mõikime nende päästmise juures. Nende hinged kaebawad ükskord Jumala ees meie peale. Annaks Issand, et meil wõeldaks kord: „Nemad on teinud, mis nad on wõinud.“

Usklikud noored, kes sõjawäes teenite, tehke tööd Issandale, tunnistage Teda, tõstke kõrgele risti lipp.

Seni on meil olemas usklik sõdureid pea igas wäeosas. Tähtis on ühendus. Sellepärast palun saata teid omi aadresse — kas „Noorte Elu“ toimetusse — Tallinn, Allika tän. Nr. 5—6, ehk Walli, Soomusrongide Brigaadi Staap B. Sink'ile, et võimalik oleks kirjawahetust algada.

Oktoobri kuus peeti Walgas w. R. E. Marley siin wiibimise puhul ka koosolek „Säde“ teatri saalis, mis armsa mulje järele jättis. Ehk saab seda edespidi.

Jumal õnnistagu seda tööd!

P. S.

Hinge teedel.

Proloog loengutele „Hing Jumalas“.

K. L. Marley.

Kui tahame mõista inimest ja leida ta hinge teed, siis peame sammuma tagasi aegadesse hallidesse, aegadesse ajata, kus inimene Jumala rüppest wälja tuleb patuta, pisarata, warjuta. Inimene sealpool kurjust, surma ja paha. Ammu, wäga ammu oli see... Paradiisiks nimetatakse seda hinge kadunud kodu.

Ja hiilis patt, hiilis inimese hinge ja heitsid tumedad surmawarjud üle õitsewa hinge aasa. Kustus õnne laul, kadus kaugele tähtede taha, kust kostub mõnel pühal elutunnil läbi meie unenägude maise ringi. Ja nuttis inimese hing pisaraid walusaid ja mähkis end tumeda leinaloori. Higi ja ohakad olid ta osa. Wäljatõugatud, sajast walust läbipistetud otsib hing teed tagasi kadunud koju — paradiisi. Uks aga jäi kinni. Ja otsib inimene teed igalpool ja alati, otsib waleteedel, eksib tumedas labürindis koduta — rahuta — õnneta. Ammu, wäga ammu oli see, kui kaotas inimene osaduse oma Jumalaga ja seega hinge tasakaalu ja tahtmise täie jõu.

Ja inimene sünnitas Kaini — wennatapja. See oli ta wili. — Werd, palju aurawat werd jõi sest ajast maa. Ammu, ammu oli see. . .

Kadusid aastatuhanded kui unenäod igawiku rüppe. . . Rasked, pimedad aastatuhanded, täheta ajad. Läbi pimedate kuristikkuude sammub inimese hinge jalg — tasa, kartes, hiilides ja otsides. Ei ainustki tähte, ei mingit walgust! Ja istus maha inimese hing ja nuttis, nuttis kaua sõnata. . .

Ehitas inimene altari mullast ja kiwist, tõstis üles igawikkude poole omad igatsejad käed ning kummardas Jumalat, temale nüüd tundmatud. Ja kartis inimene Jumalat, keda tegi kohutawana puust ja kiwist. Kõlisesid rasked hingeorjakoja ahelad ja läbi kitsa hinge akna prao kostis nuuksumine, hinge nutt. Ja laulis inimene laulu kurbusest ja hinge kadunud kodust. Oh, kuidas ta ihkas leida teed tagasi kadunud koju! Wahest kui unustas ja ehitas omale maja tolmuriiki. Silmapilgud olid need kus püsis siin. Uuesti leegitses südame tuli, uuesti otsis hing elukõrbeliwas jälgi — teed.

Uued löi inimene jumalad, ta löi neid oma näo järele — hinge piltidena. Jälle jooksid werejad kohutawa jumala kujude ees, sest werd, looma ja inimese werd tahtis lepitamata wase-

silmaline jumalus. Tõid emad oma sülelapsed ja panid neid kuumaks köetud suurekõhuliste jumalate hõögawasse rüppe. Seal nad surid. Aga rahu, andeksandmist ei suutnud tuua ka kallimad ohwrid. Ja leidis inimene hingerändamise — nirwana — kustumise. Ei olnud enam lootust leida teed kadunud koju, waid õndsus paistes weel üksi kustumises, kadumises.

Weeresid jälle aastasajad ja tuhanded, kui kotka poolt agaaetud linnud... Ja waatas inimene oma ümber ja waatas oma sisse. Waatas otsata ruumidesse ja hinge käikudesse. Tegi omale jumalad kui inimesed — ilusad ja ehitas templid kallimast marmorist, ning tegi kujud kullast ja elewandi luust. Ja kirjutas inimene kiwile ja lehele ilusaid sõnu ja mõtteid merisügawaid, aga teed kadunud koju ta ei tunnud. Ja waos inimene oma sisse, ehk jälle tantsis bakhanalilistes hulkades, lõõritades elu tühja kruugi kallal. Katsus unustada kõik walu ja pisarad, tahtis luua ohakamaale mullase hingekodu, kuid warsti pöördus põlastusega ära ka sellestki — sest jälk, läila oli talle sihita elumaitmine, mille tagant haigutas elutühjus ja kust puhusid külmad surma tuuled. Tühjus,

otsata oli tühjus hinges — kodutumal. Wäsinud oli inimene ja kurb. Kurb ja pettunud — sest keegi ei teadnud teed tagasi kadunud koju — paradiisi.

Pilkane öö kattis rahwaid.

Seal, kus lõppes inimese tee, kus rauges ta jõud, seal lõi Jumala tund. Hoidis kahe käega kadunud poeg oma wäsinud pead ja waatas lesti oma ümber ja kustuwat päikest loodes. Ärkasid mälestused, tumedad igatsused. Paremad mõtted!.. Ja waatas Jumal, ei olnud ainustki, kes oleks wõinud lunastusraha maksta orjakotta sattunud inimese hinge eest — kes oleks ta käest kinni wõtnud ja juhtinud ta tagasi isakotta. Ja läkitas Jumal oma ainusündinud poja Jeesuse. Ta tuli meie hulka, meie nägime tema au, kuid ehmatasime sest see oli talle au. Liig werine, liig sülitatud oli ta meile. Palju pöörasid oma silmad ta pealt ja läksid öösse.

Tema aga hüüdis: Ma olen tulnud otsima ja õndsaks tegema, mis on kadunud, sest mina olen tee ja tõde ja elu.

Ja puuris külm piik ühe ukse ta südamesse kust kaudu hing wõib leida ust kadunud koju, sest tee kadunud koju wiib üle Kolgata.

Bompei linna orjatüdruk.

Tõlkinud D. W.

Teine peatükk.

Uued mõtted.

Mõni päew oli Sowronia uuel kohal olnud, kui juba Kamilla märkas, et teised orjad Sowroniat põlgasid. Martsia, kes uut orjatüdrukut wiikis, oli selle eest hoolt kannud, et peagi terve maja teadis, kes Sowronia on. Sowronia hoidis end teistest eemale. Ta töötas pea terve päewa Kamilla toas ja läks ainult sõõgi ajaks teiste orjade juure. Küll kuulis Kamilla, kuidas Sowroniat kõiksugu nimebega nimetati, kuid Sowronia jäi waikselt ega rääkinud iial, mis ta teiste läbi pidi kannatama. Kõige enam tegi Kamillale walu see, et ka Martsia tagakuulmistest osa wõttis.

Kamilla oli sagedasti piüdnud midagi Sowronia wanematest ja ta lapsepõlwest teada saada, kuid ikka põikles Sowronia wastuste eest kõrwale. Nii otsustas Kamilla wiimaks, et ta wiist heal meelel oma minewikust ei räägi ja ei küsinud enam. Siiski oleks Kamilla midagi juutide elu ja usukommete kohta teada tahtnud. Lapsena oli ta mõnda juutide „ebaujust“ kuulnud, teadis, et nad roomlastele wastu olla pannud, et nad ei olla tahtnud nende jumalatele ohwerdada.

Seameelega oleks ta teada tahtnud, kui palju jumalaid juutidel on, misjused nad on, kuidas neile ohwerdatakse ja kõige pealt: kas nende jumalad palweid kuulewad. Sowronia ei rääkinud iial neist asjust ja sellepärast otsustas Kamilla küsida.

Weel ei olnud ta saanud oma mõtet läbi wiia, kui ühel päewal, mil Kamilla oma käsitöö kallal istus ja Sowronia tema kõrwal seisis, üks orjatüdruk tuppä jooksis ja küsis, kas Sowronia ei tohtiwat wärawasse tulla; seal olla keegi wõõramaa mees ja ükski ei mõistwat temaga rääkida. Sowronia läks. Kamilla tõmbas eesriide kõrwale, nii et wäraw talle parajasti filma paistis. Sowronia ja wõõras mees rääkisid tüki aega, siis tuli Sowronia tagasi ja ütles, see wõõras tahtwat oma kodumaale sõita, kuid olla õnnetuse läbi oma wärawa kaotanud ja peab nüüd andeid paluma. Kamilla saatis mehele Sowroniaga raha. Wõõras wõttis raha tänuga wastu, waatas siis kord küsiwalt noore orjatüdruku silmadesse ja fofistas sõna „ichthys“. Sowronia filmad löid särama ja ta kordas seda sõna kaks korda. Nüüd pigistas greeklane südamlikult ta kätt ja lahkus.

Selle sündmuse peale pidi Kamilla kaua mõtlema. Mida tähendas see wõõras sõna? — Warsti pärast seda tuli Aureliale ühel päewal külaline, kellest Kamilla teadis, et ta Greeka keelt mõistab ja ta küsis wõõra sõna tähendust.

„See tähendab „kala“, wastas külaline ja Kamilla teadis nüüd niisama wähe kui ennegi. „Kala!“ mis saladus peitus selles sõnas, et mõlemi näod korraga löid hiilgama? Kui ta sel pärastlõunal Sowroniaga üksi jäi, küsis ta: „Mis see pidi tähendama, et sa greeklasele „ichthys“ ütlesid? Ma olen kuulnud et see tähendab „kala“ — kas on nii?“

Sowronia punastas ja wastas: „Jah, domina, see tähendab „kala“.

„Aga ja mõtled selle all veel midagi muud, Sowronia?“ päris Kamilla edasi. Sowronia kogeldas: „See on . . . üks . . . sõna . . . , mis meie oma wahel tarwitame . . .“

Kamilla uudishimu kaswis. „Omawahel?“ — kordas ta. Sowronia põlwitas Kamilla ette ja ütles: „Domina . . .“

„Räägi, Sowronia!“

„Domina, ma palun teid ärge küfige pikemalt sõna „kala“ tähendust!“

Kamilla jäi wait, siis ütles ta natukesel aja pärast lahkest: „Ma ei taha find rahutumaks teha, Sowronia, fiiski tahaksin heameelega kõik teada.“ Sowronia oli väga kahwatu ja ta filmist paistis iseäraline kartus.

„Kas domina töötab, et mind ära ei anna?“ küfis ta.

„Sind äraanda, Sowronia, ei iialgi!“

„Kas töötab domina, et ta sõnagi sellest wälja ei räägi?“

„Pean ma seda Diana nimel wanduma!“ küfis Kamilla.

„Ei, ühest sõnast on küll!“

„Wäga hea, ma luban sulle, et ma ühelegi seft ei räägi.“

Niiüd astus Martsia tuppä ja Sowronia tõusis ruttu põlwe-
delt üles.

Martsia istus õe lähedale ja hakkas ühte ja teist rääkima. Kamilla kuulas kannatlikult ja wastas rahulikult kõigile küfimustele. Umbes poole tunni pärast kuuldi Aurelia samme trepil. Kamilla lootis, et ema Martsia ära kutsub. Aga Aurelia rõõmustas, et mõlemad tütreid eest leidis, jäi ka sinna ja jutustas lastele, et isa homme suure wõõraspeo tahab toime panna. Sowronia oli wahapeal Aurelia käsu peale toast wälja läinud. Martsia oli wõõraspeost väga huwitatud ja küfis mõndagi selle kohta. Korraga kargas Aurelia sohwalt üles ja hüüdis: „kuulge, mis see on?“

Oli tawast müdinad kuulda, kui kauge kõue müristamist — ukseid paukusid, maja kõikus.

„Maawärisemine!“ sofistafid tütarlapsed hirmunult.

„Hoidku jumalad meid selle eest!“ hüüdis Aurelia. „Kas on mööda?“

Ja ta oligi mööda. Aurelia istus jälle ja rääkis: „Kui hirmus! Ma mäletan veel wiimast maawärisemist umbes kuuekümmene aasta eest. Meie arwamine siis, et maailm end ümber pöörab. Paljud majad warisesid kokku, tuhanded inimesed said surma. Kus sina, Sowronia sel ajal olid? Kas kartsid?“

Sowtonia oli Aurelia rääkimise ajal tuppä astunud.

„Jah, esimesel filmapilgul küll! See tuli nii ootamata.“ wastas Sowronia.

„Kas sina seal all kirjatasid?“

„Ei, domina, mitte mina!“

„Kes see siis oli?“

„Liibia ja Keenis wististi, nad ehmatasid wäga!“

„Niiüd ma pean küll minema,“ ütles Aurelia ja Martsia pakkus end ühes tulema.

Kamilla tahtis Sowroniaga alatud juttu jatkata, kuid Sowronia käis kord ühes, kord teises toas, kunni Kamilla talle wiimaks oma käsitöö juures midagi andis harutada. Nii pidi Sowronia paigale jääma.

„Sowronia!“ algas Kamilla, „kas teie jumalad

Wiimsi-Maardu C. E. Ühing.

kuulewad palweid, mis inimesed nende poole saadawad?“

Mõne minuti järele wastas Sowronia:

„Domina, Jisraeli Jumal on üksainus Jumal.“

„Mis, üksainus Jumal on teil?“ küfis Kamilla kaswawa huwi ja uudishimuga.

„Üksainus,“ wastas Sowronia.

„Kui imelik! Siis ei wõi ta muidugi inimeste palweid kuulda, tal puuduks ju aeg selleks.“

„Domina, teil ei ole õige ettekujutus Jumalast. Kas peate teda inimeseks, et teie ajast räägite? Teie Jumalad on kullast ja hõbedast, nad ei kuule ega näe. Aga meie Jumal on taewas, kes omal ajal kõik ebajumalad kaotab ja inimesed otsiwad siis sel päewal warju koobastes ja kaljupragudes.“

Nii palju uusi mõtteid tõi see kõne Kamillale.

„Millal see sünnib, Sowronia?“ küfis ta.

„Õiget päewa ei tea ifegi inglid taewas, domina, kuid ta tuleb pea — üsna pea,“ wastas

Sowronia ja waatas waimustusest särawail filmil iiles taewa poole. „Jah, pea tuled sa, Messias, Jisraeli päästma. Ara wiiwi kauem! Kärista taewad lõhki ja tule alla, wägew Päästja, Piha Jisraelis, sa kaua oodatud kuningas!”

„Messias?” kordas Kamilla. „Kes see on, Sowronia?”

„Jumala poeg!”

„Teie Jumala poeg! Siis olen ma petetud, Sowronia. Ma mõtlesin, et teie Jumal parem on kui meie jumalad. Kui tal aga harilik surelik pojaks on, siis ei ole see ometi nii.”

„Domina ei mõista seda,” wastas Sowronia. „Walgus paistab pimedusse, kuid pimedus ei mõista seda. Teie jumalad on inimesed samasuguste kirgedega kui meie — nad tiitsetawad, warastawad, waletawad ja teewad pattusid, mida meil häbi on nimetada. Aga meie Jumal on piha, õige, kelle silma ees ka taewad küllalt puhtad ei ole. Kui ma Messiaist ehk Jumala Pojast rääkisin, siis mõtles domina, et ta niisamasugune surelik patune on kui inimene. Ei, ta on Jumal, Jumalaga ühesugune, igawestest ajast igawesti nii kui Jumal.”

„Ma ei saa sinust aru, Sowronia,” wastas Kamilla. „Sa ütlesid, teil olla üks Jumal ja nüüd räägid sa korrakahehst. Ma ei mõista seda!”

„Kes võib Jumalat mõista muud kui Jumal iiksi,” wastas Sowronia.

Kamilla waikis mõne minuti. Piha, igawene, arusaamatu Jumal oli midagi, mida ta enesele ette ei wõinud kujutada.

„Sowronia,” ütles ta wiimaks, „teie Jumal on suurem kui ükski meie jumalatest. Ma ei ole iial sarnasest kuulnud. Aga kui sa wõid, siis tee mulle selgeks, kuidas see võib olla — faks ja füsiki üks, ja mis tähendab igawestest ajast igawesti?”

„Kas tahab domina pikka juttu kuulda? Kas ma pean jutustama, kuidas mina seda Jumalat olen tundma õppinud?”

„Midagi ei igatses ma enam kui seda! Jutusta! — — — Üks filmapilt weel,” ütles Kamilla, „ma tahaksin enne midagi küsida. „Mis tähendab sõna „ichthys“? On tal midagi ühisi sinu usuga?”

„See on sõna mida meie omawahel tarwitame,” wastas Sowronia nüüid iisna rahulikult. Meie tunneme sellest wendi ja õdesid. Selles sõnas on Messia nimi peidus.”

„Kuidas nii?”

Drjatiidruk wastas aukartuses: „Jeesus Kristus, Jumala Poeg, Õnnistegija!”

(Järgneb).

Mõndasugust.

Feldmaršal Moltke (1800—1891) kirjutas oma 80 a. sünipäewa puhul oma päewaraamatuse: „Ma seisan oma elutee lõpule õige ligidal. Sootu teise mõõdupuuga mõõdetakse teises ilmas me maapealset tegewust. Mitte saatuse hülgus, waid piitdmise otseohjus ja truu kohuste täitmine, olgu ka kõige wähemate, ofustab inimelu wäärtust. Milline suur ümberpaigutamine madalast ja kõrgest ei leia suurel illewaatufel aset. Seepärast on see hädatarwilik, et me endid ei kiidaks.”

Türklaste hirmutööd. Armeenlaste sõber ja selle rahwa tundja D. Lepsius arwab, et masakrite ja tapmiste läbi Armeenias ja Türgimaal on 1893—1916 aastani üks miljon armeenlast ära tapetud. Muhamedlaste werejänu ei saanud aga Armeenia rahwa kallal mitte waigistatud, waid läks ka Kreeka rahwa peale üle, kelledest sõja aja jooksul umbes 240.000 ära tapeti, ning ligi miljon põgenema oli junnitud, jättes maja ja maa. See on Islami mõõga laul. Rohutaw laul!

Lloyd George oli Walesis Cricciethis iitel jumalateenistusel, kus tema wana sõber Davie kõneles. Pärast kõnet paluti Lloyd George Walesi wiisi järele ihte kõrwalisse tuppa, kus teda pidulikult terwitati ning mõni sõna noorte wastu delta paluti, mis ta ka järgmiste sõnadega tegi: Olen rõõmus, et kaua aja järele mul jälle kord wõimalik oli oma wana sõbra ilendawat kõnet kuulda. Ta ütles teile, et siin puhkufel wiibin ja rahu tarwitan. Ma olen trofendokis (luiwas dokis) parandufel. Kui teie omas terwituskõnes ütlesite, et olen kuulufe, au ja wastutuse kõrgustipule jõudnud, siis on see nii. Selle juure aga tahan lisada, et kõrgustipud kellelegi soowitawad ega head ei ole. Seal illewal on wähe waitust, rahu ja mugawust. Mida kõrgemale tõuseme, seda kilmemaks ta läheb. Tormide ja tuulte kätte oleme seal jätud. Kõrgustikkudel tuntakse end wäga ükfilbasena. Tihti piirab meie waadet tihe udu, et sammugi ei näe. Sügawad kuristikud haigutawad meie teel ees ja sunniwad meid oma samme tagasi pöörma. See on tee, mida käib mees, kes kõrgemate kõrgustikkudeni piitab. Selle peale waatamata tutjun ma teid, noored, iiles oma elule kõige kõrgemad ees-

märgid panema. Mitte rahwalugupidamine ja kaduw kuulsus ei pea teid taga ajama, waid truu kohufe tunne oma kaas-inimeste wastu, keda teenida on meie kohus. Meie sammume läbi raske aja, aga ma wõin teile delta, et olen piitdmud omas elus ilka õigusti teha ja õiget teha, ning ausameelne olla, ehk küll fiiski mõnegi effi sammu pärast omas elus kahetsema pean. Kui kosutaw on mulle, kaua aja järgi jälle siin Walesis kalli Isjanda sõna mõju all istuda ja meie wägewaid salme ja laule laulda. Isjand õnnistagu teid kõiki!

Kui õiglased, alandlikud ja kained, niisugused sõnad nii suure mehe suust!

Õuna jaartelt, kus meie C. E. misjon, tulewad rõõmus-tawad teated. Paganate seas on liikumist ja igatsust rohkesti, išeäranis noori mehi on palju Jeejusele wõidetud. Kristlased on truu oma Isjandale. Tihti on suured õnnistused neile osaks saanud.

Hiinas oli hiljuti kristlik rahvusline konwerents koos, kus nõu peeti iseiseiswa Hiina kiriku loomisest, mis pärisrahwast juhutatud ja illewal peetud. Kristlasi on 375.000. Mõned misjonäärid arwawad, et Hiina rahwas weel kiips küll ei ole iseiseiswat kirikut looma ja juhtima.

Saksa Methodisti kirikul on 44.319 liiget, 828 õpetaja ja jutlustajaga. 521 pihapäewakoolis käib 34.400 last.

Blantenburgi Alliansikonwerentfi kauaegne juht von Theumler-Selka on surnud.

„Christian Endeavor World,” C. E. illeilmilises hääle-kandjas oli pikem kirjeldus meie Eesti C. E. tööst, Dr. Clarti sulest. Ka mõned meie piitdest olid sees.

Suur ärkamisliikumine Soomes. „Der Christliche Apologete” loeme, et minewa lewade methodisti kiriku piiskopi Bast'i läbi suur ärkamisliikumine Soomes on olnud. Üksi Helsingis said mitmed sajad soomlased päästetud ja rooiki kogudusse astunud 5—600 uut liiget, selle liikumise tagajärjel. Kõige wägewam olnud fiiski liikumine Wiiburgis.

19 miljardi marga eest on Sakfamaal tubafat ära suitetatud 1921 aasta jooksul. Ohku lastud, kadunud raha.

Paar ilmalikku arwamist tantstust ja suitsetamistest. Esi-
mehe kohta ütles Tungalane E. T. „Tungal“ nr. 7 1921
omas kirjutuses „Tantsu psühholoogiline alus“ lõppus järgmist:
„Ta (tants) pole ju muud midagi kui seksuaalsete instinktide
kõdistus a w a l i k o n o n e e r i m i n e (arwendus meie poolt).
Minult sellega on ta masse poolehoidu wõitnud, see on ta
tõsine põhjus ning otstarb, selles on ta jõud. Kõik teame
meie seda, aga mitte kõik ei julge seda awalikult tunnistada“.
Dtschhofeselt öeldud, ilma warjamata — ja need sõnad räägiwad
enam, kui pikad seletused.

„Agu“ nr. 3 19. jaan. 1923, kirjutab järgmist: Suitseta-
mistest.

Godfrey Wiseman kirjutab „English Review of Re-
views“:

Wõiks arwata, et suitsetamise meelest igatihele iseendaft
selge on. Nii esteetilistest kui majanduslikust, nii terwishoid-
likust kui jotsiaalsetest seisukohtast ei kannata suitsetamine
arwustust. Suitsetamise komme on täiesti poisikeselik. Tõesti—
kes, kui mitte poisikesed, wõiwad oma suhu pista midagi,
mis ei ole ei sõõl ega jook? Kes, kui mitte poisikesed, wõiwad
lõbu tunda niisugusest imemisest ja puhumisest? Minult ette-
kujutuse puudusega wõib seletada, et meie suitsetamine
naeruwäärt ei näe. Mõtelge selle peale, misuguse mulje
jätab teile põlew piip kellegi suus ja wiis minutit hiljem selle
piibu hais. Suitsetajate wagunid, suitsetamistoad, sülepotid,
paha hingeõh, wigased hambad, kollased sõrmed ja sagedasti
ka wärjewad käed — see kõik tuleb tubakasuitsetamise arwele
kirjutada. Ei pea ka unustama, et kes tahab esimest korda
piipu tõmmata, peab mõne aja haige olema.

Igatihele meist on juhust olnud wäljasõitudel tähelepanna
mõnda meest kes sigaretti wõi tubakat taga ajab, wõi kes
oma piibu kogemata kätti on murdunud ja siis selle üle nii
õnnetu on. Wõi kas meie ei ole näinud pikaleweniwatel
koosolekutel wõi mujal, kus wõimata on piipu tõmmata, et
suitsetaja, kes suitsetamata peab olema, ifka rahutumaks ja
pahuramaks muutub ning kaine otustamismõime kaotab.

Paljud suitsetajad tunnistawad isegi, et nad liiga palju
suitsetawad, kuid nad ei suuda sellest pahast harjumusest
wõõrduada. On wähe meie ajal midagi nii turba, kui näha
haritud meest, kes teades, et suitsetamine temale kahjulik on,
siiski asjata püüab sellest loobuda.

Ja kui weel mõelda, et niidid ka noored naised ja neid
suitsetamisele anduwad, arwates seega oma wabadust ja
julgust tõendawat, siis on see küll meeleluse tipp. On mõõdas
aeg, kus niisuguse tõsise asja üle wõidi nalja heita, sest
tubaka kurjastitarwitamise tagajärjed annawad end tunda
mitte ainult ühikute ühikute kohta, waid nad ahwardawad ka
terwe rahwa ja tõu tulewikku.

Mineliseft seisukohtast ei ole selle harjumise meelest mitte
wähem selge. Inglismaal on wäljaarwatud, et tubakasjaduste
müügist tuleb aastas 69.356.900 naelsterlingit sisse. Kuid
tulu, mis walitsus tubaka müügist saab, ei taju kaugelksti
kahju, mida see müük rahwa terwilele ja rahakotile teeb.

Tahaksime loota, et tulew põlv suudab wabaneda tubaka
ikkest, tundes imestust ja jälkust selle kombe üle, nagu meie
imestame ja jälkust tunneme teatawate wana aja kommete
üle“.

Plus on küll lootus mida kirjutaja lõppus teeb, kuid kui
palju tegelikult ta teostub, on teine küsimine — praegune elu
näitab et tulew põlv ses suhtes wähe küll parandust toob.
Oleme tunnustajad et Kristusele andunud noored on wõinud
neist kahest ikkest loobuda, täiesti.

Ja tohime tulewiku kohta öelda, et alles „tuhande aasta-
ses rahu riigis“ — mille algus enam kaugel pole — kadunud
on teiste pahedega seltsis ka need kaks pahet.

Palwe kuulmistest. Daanlane Alfred Ricard räägib ithes
oma raamatus järgmist: Mõne aasta eest suri Ameerikas
keegi usklik kingsep. Ta armastas eraldi pühapäewa kooli
tööd ja pagana misjoni. Wamiste läbi oli ta wiimased
aastad woodi küll seotud, ega saanud tegelikult armastatud
tööaladel kaasa aidata. Aga ta oli suur paluja. Üks Hiina
misjon oli temal ifearanis siidame peal, mille eest ka järje-
kindlalt palus. Tihhi wõis teda haigewoodil näha midagi
ilhte raamatuse kirjutawat, mida ta teistele ei näidanud.
Pärast tema surma leiti see raamat ta juurest, mis päewa-
raamatu märkusi täis, milles oma eespalwed oli sisse kannud:
Muul seas oli seal näiteks kirjutatud: 1. septembril palusin
ma misjoni töö eest N-is, et Jesand nende ainelist puudust
löpetaks ja neile kõik annaks, mida neil waja. 2. septembril:
Palusin õde A. eest, et temale ihu kui hinge poolt kõike head,
ofaks saaks. 3. septembril: palusin misjonäär B. eest, et
Zumal tema tööd wäga õnnistaks. 4. septembril: palusin
misjonäär R. eest, et Jesand teda kõige ta teede peal hoiaks.

Reed, kes selle raamatu ta juurest leidnud mõtleksid: Sõbrad
Hiinas muidugi rõõmustawad, kui teada saawad, mis-
fugune truu paluja neil siin on olnud. Meie saadame selle
raamatu õige neile. Ja saatfidi.

Regu igas korralikus asutuses, ka siin peeti päewa-
raamat. Ja niidid tuleb auline ast awalikust: Kui furnud
kingsepa päewaraamatut misjoni asutuse päewaraamatuga
wõrreldi, leiti selles kingsepa palwete wastust:

1. septembril oli misjoni asutuse päewaraamatuse sisse
kantud: D. D. sai suure ootamata saadetuse, 500 inglismaela,
kellegi tundmata poolt. 2. septembril: Õde A., kes mõne
päewa eest tõsifelt haigeks jäänud, on täna paranemisel.
3. september: Misjonäär B. pidas Tsao kullas wäga õnnis-
tatud koosoleku, mil tahtfid palju oma siidame lugu temale
rääkida. 4. septembril: Rõõwiltid on W. kullas riisunud,
puutumata jäi aga misjonäär W. korter.

Reegi oli ofanud Ameerikas Zumala palwenõõrist tõmmata
ja õnnistused tulid Hiinas. Kui suur on usupalwe wägi!

Meie ei tea, mis elu on — kuid meie teame mis ast on
kui elu temas. Meie ei tea, mis Zumal on — kuid meie teame
mis inimene on, kui Zumal temas elab.

Hirmus on hingelik mustus ja miispärast paistab see
ainult siis, kui kalgisüdamega surm filme ees seifab. Gogol.

Seated.

C. E. Pühäl maal. Ka Piiblist meile nii tuttawateks ja
armstateks saanud kohtades on wiimafel ajal C. E. liikumine
järjetindlalt edenemas. Kõige rohkem on selleks kaasa aidanud
Ameerika C. E.-lane William Leg Klutz, 1921 a. asutas
W. Klutz esimese C. E. ühingu Beirut ülikooli üliõpilaste
seas ja on sellest ajast C. E. asuts wäsimata tööd teinud.
See Beirut C. E. ühingu ongi niidid Siiria ja Palestiina
C. E. liikumise keskkohtaks, nagu W. Klutz seda ette oli
plaanitsenud. Siit kannawad üliõpilased C. E. kui ka illeilõdse
ristiusu ideid lendlehtede, kirjanduse ja ifkliku tunnistuse
läbi igale poole oma tõdu kulladesse ja linnadesse laiali.
Ühendatud misjonääride konwerentfil Jeruusalemmas tunnisi-
tati C. E. töö misjoniwäljal wäga kafulik ja otstarbekohane
olewat ja nimetati W. Klutz Siiria ning Palestiina C. E.
reiffekretääriks. W. Klutz ithes oma kaaslastega Aziz Kassab
ja Mufid Abdul Karim'iga on juba mõned ringreisid teinud
organifeerides suuremaid misjoni koosolekuid näit. Raatja-

retis, Tibeerias, Haiffas, Acca's jne. Mitmel pool on juba
C. E. ühigund asutatud. S-ra Klutz usub kindlasti, et C. E.
liikumisel Siirias ja Palestiinas suurem tulewik ees seifab ja
see liikumine neil mail ristiusu kasuiks midagi suudab korda
saata.

Ühe moslemite moshee katusel Damastuses, mis enne
ristiusu kirk olnud, wõib weel ülewalt lugeda suurte tähte-
dega kirjutatud Greekaeeselst pealkirja:

Sinu kuningriik oh Kristus

on üks igawene kuningriik

ja Sinu walitsus, saab kftma läbi kõigi põlwe.

Runa tegelikult alla tulles mõõda õiget tänawat, mis
meile Pauluse loost tutaw, sammuda wõid, ilma et ihtegi
kriiflast ilmalakfid. Kuid kas ei tunne meie sellegi pärast, et
pealkiri õige on ja, et see tõesti nii olema saab ja kas ei ole
C. E.-gi selleks kutsutud et seda illeilmist Kristuse riiki
lähemale tuua!

Ärkamine Siirimaal. Wiimaste aastate sees on Inglismaal järjesti ärkamist olnud, milledest mõned vähema teised suurema ulatusega. Praegusel ajal on, nagu „C. E. Times“ teatab, ärkamine Põhja Siirimaal käimas. Palju tuhandeid on juba ümberpöörnud. Ärkamine näib alles kasvavat. Kirikud ja palvemajad on rahvast igapäev tungil täis, nii, et kõigile ruumi ei jattu. Ärkamise järelbujena on ka jealfed C. E. ühingud filmanähtawalt edenemas. Ärkamise peategelajeks on jutlustaja W. Nicholson, kes juba 2 aastat põhja Siirimaal õnnistusrikkalt töötanud on, mille tagajärjel lõpuks laialdasem ärkamine lahti puhkes. W. Nicholson on wägew äratuskõneleja, lihwa ja otsetõhje, kuid mõjuwa kõnewiisiga. Samuti kui üks teine praeguse aja Inglise äratuskõneleja Lionel Fletcher, nimetab ta asju kartmata nende õige nimega, ega piiska waikimisega ehk ainult laudsete ütletustega rahwa südametunnistust uinutada, nagu paljud teewad, kartes muudu weel wiimaseid poolehoidjaid kaotada. Fletcher'ist kirjutati kõrd ajalehed sel põhjusel, ta olewat Luther'i, Knox'i ja Ristija Johannese järeltulija. Mõlemad nimetatud jutlustajad

on C. E. läbi Jumalariigi töötegijateks saanud ja on praegu ühed selle liikumise sojemates poolehoidjatest ja etendajatest.

Rahkla Ew. kiriklaste C. E. Ühing on wõtnud mitmesuguseid aegu möödunud aastal läbi elada.

Süümete arv on praegu 29 tegewat ja poolehoidjat 7 toetajat. Möödunud aasta kinkis meile 7 tegewat ja 3 poolehoidjat liiget juure. Siemiselst on ikka üksmeel ja püüdnine Isсандale hingeši wõita kofku kōitnud.

Toimkondi 7, millest kõige enam laulu, muusika ja wälismisjoni omad töötawad, neile järgnewad koosoleku ja pühapäewa kooli toimkonnad. Tööpõlde praegu kolmes kihelkonnas, mitmeteistkümmes kallas, kus järjekindlat koosolekut peetakse.

Tugewaks sõjariistaks südamete purustamiseks on ikka laul. Rõnda kui Sauli ajal oli on ka nüüd, et kurat kandle mängu karab ja põgeneb. Suwe jooksul 15 wäljasõitu tehtud.

Koju oleme tohtinud saata oma õe Elly Reineri, kes 2½ nädalise peaja põletiku läbi 29. sept. meist lahkus. Rõõmuga lahkus!

„Noorte Elu“
üksikuid numbrid on 1922 a. jooksul müüdnud:

Tallinna „Sinise Risti“ C. E. Ühing	3927 eks.
Narwa C. E. Ühing	1300 „
Paide C. E. Ühing	1118 „
Pärnu C. E. Ühing	907 „
Haapsalu Metod. Noorsoo Ühing	690 „
Tallinna „Allika“ C. E. Ühing	677 „
Walga C. E. Ühing	526 „
Rakwere C. E. Ühing	470 „
Tartu C. E. Ühing	470 „
T. Ü. „Seltsimees“	429 „
Hiiu-Kärdla C. E. Ühing	354 „
Noarootsi C. E. Ühing	261 „
Wiimsi C. E. Ühing	197 „
Wiljandis müüdnud	197 „

Tarwastu C. E. Ühing	160 eks.
Rahkla E. E. Ühing	160 „
Martna C. E. Ühing	152 „
Koerus müüdnud	122 „
Ruila C. E. Ühing	80 „
Taebla C. E. Ühing	78 „
Kalamaja Baptisti koguduse Noorsoo selts	66 „
Aruküla C. E. Ühing	44 „
Haljala Metod. Noorsoo Ühing	42 „
Rakwere Metod. Noorsoo Ühing	25 „
Kehra Baptisti N. S.	16 „

Hoolsa töö eest: **südamlik tänu.**

Toimetus.

Tellimis hind postiga 130 Mrk. aastas, paremal paberil 200 Mrk.

Raha saadetised saata järgmise aadressi all: „Noorte Elu“ talitusele Mendri tän. 2—1. Toimetuse aadress: Miska tän. 5—6.

Wastutaw toimetaja: R. L. Marley.

Toimetus: J. Peipman, W. Kallas, P. Sink, E. Aber, J. Peipmann, S. Dahl ja S. Tutter.

Wäljaandja: Eesti Noorte Ühiskude C. E. liit.

A.-S. „Ühiselu“ trükk, Tallinn, Lai uul. 5.

1. Märts.

Olgu siis selle päewane teenitud raha
Isсандale.

Teen igasuguseid tellasfepa töid.

Tellimisi wõib ära anda: Tallinn, Narwa mt. 41—3, ehk „Seltsimehe“ kasapidajale, wõi töötotta Willardi tän. 3—10 (hoowi peal).
Terwitades wend G. Henny.

I. Tall. matuse talituse äri

Lai tänaw nr. 2
kõnetr. 698.

Seal wõib leida kõik, mis matuse korral tarwis läheb. Omal furnuwantrid.

Aust. w. **J. Saksus.**